
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

ספרות, נבואה, אפוקליפסה - 19243

תאריך עדכון אחרון 04-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ספרות כללית והשוואתית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' אילנה פרדס

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: mspardes@mscc.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

מה תפקידה של הספרות בדמיון העתיד? מדוע הפכה הזעקה הנבואית לנקודת מוצא לניסיונות מודרניים לשרטט אסונות עתידיים? האם יש מקום לנבואות נחמה בהקשר המודרני? נבחן מגוון רחב של יצירות המבקשות לייצג סצנות עתידיות. נפתח בטקסטים נבואיים במקרא ובברית החדשה - פרקים נבחרים בירמיהו ויחזקאל כמו גם חזון יוחנן - ונעבור בהמשך לעיבודים של דפוסים נבואיים בספרות המודרנית. נעסוק בין היתר בתהודה העצומה של נבואות חורבן בספרות המודרנית והעכשווית - בפרט בהקשר הישראלי ובהקשר האמריקני. נקרא מכתביו של מרטין לותר קינג, מרגרט אטווד ("סיפורה של שפחה" - הרומן והסדרה הטלוויזיונית), "מלאכים בלוס אנג'לס לטוני קושנר, מבחר שירים מאת ביאליק וחביבה פדיה כמו גם את הרומנים העכשוויים של דרור בורשטיין. כמו כן נעסוק במגוון של טקסטים תיאורטיים ונקרא מכתביהם של מרטין בובר, אורי אלטר, וולטר בנימין ואמיר אשל. בנוסף, נבחן קטעי סרטים ועיבודים אינטרנטיים המציעים סוגים שונים של חזיונות אפוקליפטיים ואוטופ

מטרות הקורס:

לבחון את יחסי הגומלין בין ספרות, נבואה אפוקליפסה ולהתחקות אחר התהודה של טקסטים נבואיים בהקשרים מודרניים

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
היכרות עם מגוון של טקסטים נבואיים
ויכולת להתחקות אחר מגוון של דרכי התקבלות

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה, דיון, חברותות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

13.3- מבוא - לדמיון את העתיד: נביאי אמת ונביאי שקר
-- מלכים א, כב
-- דוד גרוסמן - "כתיבה באזור אסון"
-- ייצוגים של אסונות אקלימיים עתידיים

20.3- פרקים נבחרים בירמיהו (א-ט, ל-לא) - פרפורמטיביות נבואית: בין נבואות חורבן לנבואות נחמה
-- מרטין בובר - "נביאי השקר"
-- יאיר הופמן, ירמיה א-כה, מקרא לישראל, מאגנס, ירושלים, 2001, 12-26.

- 27.3 - פרקים נבחרים ביחזקאל (א-טז, לז, מ) - מרכבות ומקדשים
 --Moshe Halbertal and Avishai Margalit, *Idolatry* (Cambridge: Harvard University Press, 1992), Chapter 2
 Robert Alter, "Prophecy and Poetry," in *The Art of Biblical Poetry* (New York: Basic Books, 1985), 137-162
- 4.3- חזון יוחנן (פרקים נבחרים) - דמיון אפוקליפטי
 Bernard McGinn, "Revelation," in *The Literary Guide to the Bible*, eds. Robert Alter and Frank Kermode (Cambridge: Harvard University Press, 1987), 523-541.
- 10.4-- ההקשר האמריקני- מרטין לותר קינג - Dream A Have I
 -- מבחר נאומים: "Dream a Have I" "Mountaintop the to been ve'I"
 Eric J. Sandquist, *King's Dream* (New Haven: Yale University Press, 2009), 14-40.
- 17.4- טוני קושנר - "מלאכים באמריקה" (המחזה והסדרה הטלוויזיונית) מרצה אורחת: שירה מזוז
 5.1- מרגרט אטווד - סיפור השפחה - Tale s'Handmaid The (הרומן והסדרה הטלוויזיונית) - דיסטופיה פמיניסטית. מרצה אורח: יוסי מנדלוביץ
 קטעים נבחרים מתוך ההקדמה לספרו של אמיר אשל - Literature Contemporary :Futurity and the Quest for the Past (Chicago: Chicago University Press, 2013), (רשות)
- 5.8- ההקשר הישראלי - ביאליק - כוח נבואי חלש - מבחר שירים
 ביאליק - מבחר שירים
 אריאל הירשפלד, כינור ערוך, תל אביב: עם עובד, תשע"א, 2011. עמ' 137 - 181.
 קטעים נבחרים מספרה של יוספה רז על הפואטיקה של הנבואה
- 15.5-- חביבה פדיה - נבואה ומיסטיקה בשירה העכשווית
 חביבה פדיה - מבחר שירים
 שאול סתר, "קולות של מסירה: חביבה פדיה אל מול, הספרות העברית החדשה", כוח משיחי חלש: תיאולוגיה פוליטית, דת וחילוניות בספרות העברית, מכון הקשרים, 2014, 367-394
- 22.5- דרור בורשטיין - טיט ו"משיח" - ירמיהו ברכבת הקלה
 29.5-- שיחה עם דרור בורשטיין
 19.6 - סיכום
 26.6- פרזנטציות
 חובות הקורס:
 נוכחות והשתתפות פעילה
 קריאה שוטפת של חומר הקריאה משיעור לשיעור
 תרגילי הכנה
 עבודה מסכמת (7-8 עמ')
 שעות קבלה: בתיאום מראש

חומר חובה לקריאה:

- 13.3- מבוא - לדמיון את העתיד: נביאי אמת ונביאי שקר
 -- מלכים א, כב

-- דוד גרוסמן - "כתיבה באזור אסון"
-- ייצוגים של אסונות אקלימיים עתידיים

- 20.3- פרקים נבחרים בירמיהו (א-ט, ל-לא) - פרפורמטיביות נבואית: בין נבואות חורבן לנבואות נחמה
-- מרטין בובר - "נביאי השקר"
--יאיר הופמן, ירמיה א-כה, מקרא לישראל, מאגנס, ירושלים, 2001, 12-26.
27.3 - פרקים נבחרים ביחזקאל (א-טז, לז, מ) - מרכבות ומקדשים
--Moshe Halbertal and Avishai Margalit, *Idolatry* (Cambridge: Harvard University Press, 1992), Chapter 2
Robert Alter, "Prophecy and Poetry," in *The Art of Biblical Poetry* (New York: Basic Books, 1985), 137-162
4.3- חזון יוחנן (פרקים נבחרים) - דמיון אפוקליפטי
Bernard McGinn, "Revelation," in *The Literary Guide to the Bible*, eds. Robert Alter and Frank Kermode (Cambridge: Harvard University Press, 1987), 523-541.
10.4-- ההקשר האמריקני- מרטין לותר קינג - *Dream A Have I*
-- מבחר נאומים: "Dream a Have I" "Mountaintop the to been ve'I"
Eric J. Sandquist, *King's Dream* (New Haven: Yale University Press, 2009), 14-40.
17.4- טוני קושנר - "מלאכים באמריקה" (המחזה והסדרה הטלוויזיונית) מרצה אורחת: שירה מזוז
5.1- מרגרט אטווד - סיפור השפחה - *Tale s'Handmaid The* (הרומן והסדרה הטלוויזיונית) - דיסטופיה פמיניסטית. מרצה אורח: יוסי מנדלוביץ
קטעים נבחרים מתוך ההקדמה לספרו של אמיר אשל - *Literature Contemporary: Futurity and the Quest for the Past* (Chicago: Chicago University Press, 2013), (רשות)
5.8- ההקשר הישראלי - ביאליק - כוח נבואי חלש - מבחר שירים
ביאליק - מבחר שירים
אריאל הירשפלד, כינור ערוך, תל אביב: עם עובד, תשע"א, 2011. עמ' 137 - 181.
קטעים נבחרים מספרה של יוספה רז על הפואטיקה של הנבואה
15.5-- חביבה פדיה - נבואה ומיסטיקה בשירה העכשווית
חביבה פדיה - מבחר שירים
שאול סתר, "קולות של מסירה: חביבה פדיה אל מול, הספרות העברית החדשה", כוח משיחי חלש: תיאולוגיה פוליטית, דת וחילוניות בספרות העברית, מכון הקשרים, 2014, 367-394
22.5- דרור בורשטיין - טיט ו"משיח" - ירמיהו ברכבת הקלה
29.5- -- שיחה עם דרור בורשטיין
19.6 - סיכום
26.6- פרזנטציות
חובות הקורס:
נוכחות והשתתפות פעילה
קריאה שוטפת של חומר הקריאה משיעור לשיעור
תרגילי הכנה
עבודה מסכמת (7-8 עמ')
שעות קבלה: בתיאום מראש

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 70 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
10 %
נוכחות / השתתפות בסיור 10 %

מידע נוסף / הערות: